

Riigikogu maaelukomisjoni istungi protokoll nr 92

Tallinn, Toompea ja videosild

Teisipäev, 09. märts 2021

Algus 14.00, lõpp 15.31

Juhataja: Tarmo Tamm (esimees)

Protokollija: Jaanika Lokk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Merry Aart, Kaido Höövelson, Erkki Keldo, Ivari Padar, Üllar Saaremäe, Andrus Seeme

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Puudusid: Martin Repinski ja Aivar Viidik

Kutsutud: Maaeluministeeriumi toiduohutuse osakonna juhataja Pille Tammemägi, sama osakonna loomatervise ja -heaolu büroo peaspetsialist Margus Proses ning õigusosakonna nõunik Katrin Tuula; Siseministeeriumi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakonna õigusnõunik Marju Aibast; Politsei- ja Piirivalveameti juhtivkriminaalametnik Andres Kirsing; Keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakonna nõunik Kadri Alasi; Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna karistusõiguse ja menetluse talituse nõunik Mare Tannberg; Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaubanduse ja teenuste talituse ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakonna õigusnõunik Merike Koppel; Eesti Linnade ja Valdade Liidu arendusjuht Ott Kasuri ning nõunikud Reigo Lehtla ja Kalle Toomet (1. päevakorrapunkt).

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine AITAB! Rahvaalgatus Loomakaitseeaduse ja sellega seonduvate õigusaktide muutmiseks
2. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivne pöördumine AITAB! Rahvaalgatus Loomakaitseeaduse ja sellega seonduvate õigusaktide muutmiseks

Tarmo Tamm juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu. Ta märkis, et maaelukomisjon arutas kollektiivset pöördumist eelmise aasta 7. detsembril. Tol korral lepidi kokku, et pöördumise algatajad saavad ministeeriumidele täpsemad selgitused oma ettepanekute kohta.

Ministeeriumid pidid ühiselt arutama kollektiivses pöördumises väljatoodud ettepanekuid ning andma komisjonile tagasisidet, millises osas on regulatsioonid juba olemas ja mida oleks vaja muuta või täiendada. Täna on maaelukomisjon saanud kirjaliku tagasiside Maaeluministeeriumilt, Siseministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, Majandus- ja

Kommunikatsiooniministeeriumilt ning Eesti Linnade ja Valdade Liidult.

Maaeluministeerium on kokku koondanud kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud ja seisukohad nende kohta. Ta tegi ettepaneku arutada kollektiivse pöördumise ettepanekuid sellises järjekorras, nagu nad on esitatud.

1) Looma julma kohtlemise eest rangemate karistuste kehtestamine ja regulatsiooni täpsustamine.

Mare Tannberg märkis, et Justiitsministeeriumi seisukoht on jäänud samaks, mille ta esitas eelmisel arutelul ning midagi juurde lisada ei ole.

Pille Tammemägi märkis, et hetkel ei ole veel tehtud täiendavaid analüüse karistusseadustiku (KarS) muutmise vajaduse kohta. Kehtiva regulatsiooni kohaselt (KarS § 264) on võimalik määrata looma julma kohtlemise eest rahatrahv või vangistus. Pigem on küsimus selles, mida tuleks lugeda looma julmaks kohtlemiseks. Seda teemat on kavas veel arutada Justiitsministeeriumiga.

2) Kriminaalmenetlustes loomade kaitset tagava regulatsiooni kehtestamine ehk loomade advokaadi regulatsiooni ja advokaadi menetluse kaasamise kohustuse kehtestamine või süüteomenetluses tehtud toimingute ja aktide vaidlustamist võimaldava kaebeõiguse andmine loomakaitsega tegelevatele ühingutele.

Mare Tannberg märkis, et ta esitas Justiitsministeeriumi seisukohad eelmisel arutelul ning sellele ei ole midagi lisada.

3) Loomade väärkohtlemisega tegeleva üksuse loomine Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) koosseisus.

Marju Aibast märkis, et Siseministeerium esitas oma seisukohad ettepaneku kohta komisjonile kirjalikult. Siseministeeriumi hinnangul ei ole praegu otstarbekas luua PPA struktuuri eraldiseisvaid üksusi, kes tegeleksid ainult ühe spetsiifilise valdkonnaga.

4) Veterinaarstile kohustuse panemine lemmiklooma väärkohtlemisest teatamiseks.

Pille Tammemägi andis ülevaate kollektiivse pöördumise arutelude ajateljest, toimunud aruteludest ja Maaeluministeeriumi seisukohtadest ettepanekute kohta (protokollis lisa). Ta märkis, et kollektiivse pöördumise ettepanekuid arutati koos pöördujate esindajatega ning teatud teemade osas jõuti kokkuleppele.

Pille Tammemägi kommenteeris ettepanekut nr 4. Ta nõustus, et praegu ei ole seaduses sätestatud veterinaarstidele lemmiklooma väärkohtlemisest teatamise kohustust. Loomaarsti hea tava ja eetikakoodeks näeb ette, et veterinaarstil on kohustus hädas olevat looma aidata. Vajadusel on võimalik kohustust sätestada veterinaarikorralduse seaduses, kuid ministeerium eelistaks ettepanekut lahendada loomaarstide hea tava juhendi ühtse käitumisnormi kaudu. Ministeeriumil on kavas sellel teemal suhelda Eesti Loomaarstide Ühinguga, et välja selgitada nende seisukoht. Oluline on ka Justiitsministeeriumi seisukoht ja võimalik analoogia inimmeditsiinis kehtiva tavaga.

5) Loomade äravõtmise regulatsioon.

Loomakaitseaduse muudatus oli Riigikogu menetluses ja jõustus 10. jaanuaril 2021.

6) Loomapidamisõiguse äravõtmise määra pikendamine.

Mare Tannberg märkis, et Justiitsministeerium jääb esialgse seisukoha juurde. Karistusseadustiku muudatusi tuleks vaadelda koos ning KarS §-i 52 muutmise sõltub muude muudatuste vajadusest.

7) Loomaga suguuhte keelustamine ja kriminaliseerimine.

Mare Tannberg märkis, et Justiitsministeerium jääb samale seisukohale, mis esitati eelmisel aastal. Loomaga suguuhtesse astumine on käsitletav looma julma kohtlemisena ja seega karistusseadustikuga hõlmatud, mistõttu ei olda kindlad, kas regulatsiooni on vaja täiendada. Ettepanekut on vaja veel põhjalikult arutada. Justiitsministeerium on pigem

seisukohal, et regulatsiooni ei ole vaja muuta, sest KarS juba hõlmab teo, mida soovitakse karistatavaks muuta.

Tarmo Tamm märkis, et loomakaitseaduses on olemas sätted, mis reguleerivad looma suhtes lubamatu teo toimepanemist (LoKS § 4 ja § 66²).

Mare Tannberg lisas, et KarS § 264 näeb ette karistused looma julma kohtlemise eest. Justiitsministeeriumi hinnangul on loomaga suguuhtesse astumine hõlmatud nimetatud sättega.

Pille Tammemägi märkis, et kollektiivses pöördumises toodud ettepanekuga soovitakse täpsustada, et loomadega suguuhtesse astumise puhul on tegemist looma julma kohtlemisega. Praegu on sellise teo määratlemine kaalutluse koht. **Mare Tannberg** märkis, et karistuseseadustikus ei ole sätestatud teo erinevaid viise. Kohtupraktika peab sisustama, mida loetakse looma julmaks kohtlemiseks. Ta kahtles, et seaduses oleks võimalik loetleda kõik julma kohtlemise viisid ning sellise teo eraldi sissetoomine võib mõistet „julmal viisil“ teatud mõttes kitsendada.

8) Üleriigilise metsarahu kehtestamine.

Kadri Alasi märkis, et ettevalmistamisel on looduskaitseaduse muutmine, kuhu on sisse kirjutatud 3-kuuline raierahu kaitstavatel aladel. Eelnõus on saavutatud kompromiss erinevate osapoolte vahel. Kehtivas looduskaitseaduses on säte, mis näeb ette, et lindude pesitsusperioodil on nende häirimine keelatud.

9) Riikliku metsloomade taastootmiskeskuse-haigla ja tugipunktide loomine; kõikide abitus olukorras olevate loomaliikide (sh suurulukite) ravimine ja rehabiliteerimine.

Kadri Alasi märkis, et abitus olukorras olevate loomade ravimist ja rehabiliteerimist korraldab Keskkonnaamet, kelle ametlikuks partneriks selles töös on Eesti Maaülikool. Lisaks on Keskkonnaamet sõlmimas lepinguid kolme MTÜ'ga, kes hakkavad toimima EMÜ kliiniku nõu tugipunktidena. Eraldi taastuskeskuse-haigla rajamist ei kavandata. Küsimus on, kuidas peaks inimene üldse sekkuma metsloomade ellu. Pigem kiputakse Eestis liiga kergekäeliselt metsloomade abistama.

10) Hobuslaste pidamistingimusi reguleeriva määruse kehtestamine, sh ratsa- ja tööhobuste treening- ja töökoormuse reguleerimine.

Pille Tammemägi märkis, et kollektiivse pöördumise algatajate esindajate selgituste põhjal koostati teemalehed ja need jagati 3 gruppi:

- loomakaitseaduse muudatustega seotud ettepanekud (9 teemat)
- teiste ministeeriumite haldusalaga seotud ettepanekud (8 teemat)
- maaeluminiistri määruste muutmistega seotud ettepanekud (peamiselt loomapidamist puudutavad sätted, mida käsitletakse edasi ministeeriumisiselt)

Ta lisas, et Riigikogu tasandil ei peaks tegelema viimase grupi ettepanekutega. Ministri määrusi puudutavate ettepanekute arutelud jätkuvad ministeeriumis.

Pille Tammemägi märkis, et ettepanek nr 10 puudutab alamakti. Loomakaitseaduses on antud ministrile volitus loomapidamise nõuete kehtestamiseks.

11) Kasside ja koerte kiipimise kohustuse kehtestamine seadusega ning üleriigilise lemmikloomade registri loomine.

Tarmo Tamm märkis, et koerte ja kasside identifitseerimise nõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 2016/429 ja selle delegeeritud määruses. EL õigus ei näe ette kohustusliku kiipimise kehtestamist. Kehtiva õiguse kohaselt on see kohaliku omavalitsuse otsustada. Ta lisas, et Riigikogu menetluses on Riigikogu liikmete algatatud loomatauditõrje seaduse § 11 muutmise seaduse eelnõu 307 SE, mille eesmärgiks on luua üleriigiline lemmikloomade register.

Pille Tammemägi märkis, et lemmikloomade kiipimise ja üleriigilise lemmikloomade registri loomise teema on olnud üleval pikka aega. Praegu on lemmikloomade

registreerimine ja registri pidamise ülesanne antud kohalikele omavalitsusele (KOV). Loomatauditõrje seaduses on kirjeldatud loomade erinevad identifitseerimise/märgistamise viisid. Üleriigiline kiipimise kohustus toob kaasa ulatuslikud mõjud, mistõttu tuleb seda veel põhjalikult analüüsida. Maaeluministeriumi tööplaanis on vastava seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus, mis peaks valmima 2021. aasta lõpuks.

12) Koerte püsivalt ketis pidamise keelamine.

Pille Tammemägi märkis, et ettepanek puudutab põllumajandusministri 2008. a määrust nr 76. Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.

13) Koerte aedikute minimaalse pindala suurendamine.

Tarmo Tamm märkis, et Maaeluministerium analüüsib ettepanekut ja selle mõjusid ning vajadusel muudetakse ministri määrust.

14) Koerte haukumist takistavate elektrooniliste kaelarihmade ja looma kaelale suunatud ogadega kaelarihmade kasutamise keelamine.

Pille Tammemägi märkis, et tegemist on määruses nr 76 olevate nõuete täpsustamise ettepanekuga. Ta lisas, et alamakte puudutavaid ettepanekuid ei ole veel põhjalikult arutatud, pigem keskenduti ettepanekutele, mis puudutavad seadusi ja nende võimalikke muudatusi. Antud ettepaneku puhul on oluline, et oleks tagatud nii inimeste ohutus kui ka loomade heaolu.

15) Jahikoerte treenimise regulatsiooni kehtestamine, sh elusloomadega treenimise keelamine.

Kadri Alasi märkis, et jahiseadus, mis võeti vastu 2013. aastal, ei näe ette jahikoerte treenimist elusloomadega. Keskkonnaministeriumi vaates ei ole see aktuaalne teema, vaid pigem taandub loomakaitseseaduses sätestatud loomade heaolu nõuete täitmisele. Probleeme võib olla nimetatud seaduse rakendamisega ehk järelevalves, mistõttu tuleks vajadusel kaaluda loomakaitseseaduse täpsustamist selles osas.

16) Lemmikloomade püsivalt rõdudel ja verandadel pidamise keelamist.

Pille Tammemägi märkis, et lemmikloomapidamise nõuded on reguleeritud põllumajandusministri määrusega nr 76. Oluline on, et loomade heaolu nõuded oleksid täidetud. Pigem võib probleem olla seotud korrakaitseküsimuste ning kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud reeglitega ehk kui loomi peetakse rõdul ja see häirib teisi inimesi.

17) Koerte ja kasside püsivalt puuris pidamise keelamine.

Pille Tammemägi märkis, et küsimus on reguleeritud põllumajandusministri määrusega nr 76. Kehtestatud on koerte puuris pidamise nõuded, mis peaksid tagama looma heaolu. Juhul kui looma peetakse puuris või kinnises ruumis, siis tuleb teda viia jalutama vähemalt kaks korda päevas. Esitatud ettepanekut võib kaaluda ministri määruse ülevaatamise käigus.

Tarmo Tamm küsis, kas see ettepanek puudutab ka loomapoode. **Pille Tammemägi** vastas, et see puudutab ka loomapoode, kui loomi hoitakse puuris.

18) Lemmikloomade üksi pidamise keelamine.

Pille Tammemägi märkis, et ettepanek puudutab põllumajandusministri määrust nr 76. Ettepanekut ja selle mõjusid veel analüüsitakse, vajadusel muudetakse ministri määrust.

19) Lemmikloomade paaritussageduse täpsem reguleerimine.

Pille Tammemägi selgitas, et paaritamine sõltub looma tõust ja tervisest. Liiga detailne regulatsioon tekitab probleeme juurde. Pigem tuleks eelistada üldist regulatsiooni, mille alusel oleks võimalik hinnata, kas paaritamine on olnud liiga sage ja looma tervist kahjustav.

20) Töö-, teraapia- ja juhtkoerte dressuuri ja töögraafikut reguleerivate normide kehtestamine.

Pille Tammemägi nõustus, et valdkond on reguleerimata. Suhtluses PPA teenistuskooerte treeningukeskuse esindajaga saadi teada, et neil on olemas sisemine kord, mis reguleerib koerte kasutamist, töö ja puhkeaegu. Sama kehtib MTA narkoekoerte kohta, kuna nad töötavad ainult koos kindla koerajuhiga. Viimasel ajal on tõusetunud kelgukoerte pidamise teema ning arutamist vajab, kas nende kohta tuleks kehtestada eraldi normid. Ta lisas, et loomakaitseseaduses on olemas üldised sätted, mis peavad tagama looma heaolu ning nõuete rikkumise korral on võimalik loomaomanikule teha ettekirjutisi ja trahve.

21) Looma kadumisest teavitamise kohustuse kehtestamine, samuti omanikuta looma leidmisest teavitamise kohustuse kehtestamine ning hulkuva looma omandamiseks õiguslike aluste loomine.

Pille Tammemägi märkis, et ettepanek võib kaasa tuua ulatuslikud mõjud. Ettepanekut ja selle mõjusid analüüsitakse ning vajadusel muudetakse õigusakte.

22) Varjupaikadesse toimetatud hulkuvate loomade minimaalse viibimise aja pikendamine seniselt kahelt nädalalt minimaalselt kolmele nädalale.

Pille Tammemägi selgitas, et kahenädalane tähtaeg on erinevate osapoolte vahel läbi vaieldud kompromiss. Varjupaikadesse toimetatud hulkuvate loomade minimaalse viibimise aja pikendamine toob kaasa kulutuste suurenemise KOV'idele. Üldjuhul hoitakse koeri ja kasse varjupaigas tunduvalt kauem kui kaks nädalat. Arutusel tõusetus eraldi küsimusena, mida tuleks lugeda looma vajalikuks raviks varjupaigas oleva aja jooksul. Praktikast tehakse varjupaigas vaksineerimised ning loom steriliseeritakse. Algselt oli „vajaliku ravi“ all peetud silmas eelkõige vajaduspõhist (trauma, haigus jne) abi. Seega vajab täpsustamist „vajaliku ravi, mida kohalik omavalitsus peab varjupaigas peetavale loomale võimaldama.“ Maaeluministerium ei toeta varjupaikadesse toimetatud hulkuvate loomade minimaalse viibimise aja pikendamise ettepanekut.

Kalle Toomet märkis, et Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) ei toeta tähtaja pikendamist. Ta nõustus, et täpsustamist vajab, mida tuleks pidada looma vajalikuks raviks. Vajaliku ravi loetelu ja kulud, mis tuleb kanda KOV'il, peavad olema fikseeritud.

23) Kauplustes müüdavatele lemmikloomadele sobivamad (st rangemad) tingimused (suuremad puurid, akvaariumid jms, lemmikloomade müügisaaits või muus kaupluse ruumis hoidmise lubatud maksimaalse aja kehtestamine).

Pille Tammemägi selgitas, et üldised sätted on kehtestatud loomakaitseseaduses, milles ei ole volitusnormi täpsemate nõuete kehtestamiseks. Maaeluministeriumi esialgsel hinnangul katavad üldnormid ettepanekuga tõstatatud probleemi. Hetkel ei ole kavas seadust selles osas muuta.

24) Loomade müügi keelamine tänava- ja turukaubanduse korras.

Pille Tammemägi märkis, et loomade müügi keelamine tänava- ja turukaubanduses on kaetud üldsätetega. Pigem seisneb probleem üksikutes negatiivsetes juhtumites. Ministerium arutab ettepanekut Põllumajandus- ja Toiduametiga (PTA), et kaardistada olukord, s.t kus müüakse, kas on rikkumisi, mis iseloomuga jne. Pärast analüüsi on võimalik anda hinnang ettepaneku kohta. Ta lisas, et loomade müük laatadel ja avalikel näitustel on mingil määral reguleeritud loomatauditõrje seadusega.

Kalle Toomet lisas, et omavalitsuste vaates ei ole tegemist aktuaalse probleemiga.

Merike Koppel selgitas, et kaubandustegevuse seaduse kehtetuks tunnistamise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse ettevalmistamisel (kaubandustegevuse seadus muutub kehtetuks k.a 1. maist) oli hea koostöö ELVL'iga. Arutelude käigus ei tõusetunud tänava- ja turukaubanduses loomade müügi keelamise teema. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi (MKM) hinnangul ei ole tegemist suure probleemiga ning pigem on võimalik küsimust reguleerida KOV'ide tasandil. Pärast kaubandustegevuse seaduse kehtetuks muutmist 01.05.2021 on edaspidi KOKSi alusel võimalik kohaliku omavalitsuse üksusel kehtestada turu- ja tänavakaubanduse kord selliselt, et loomadele

vajalikud tingimused oleksid tagatud muuhulgas ka turgudel ja laatadel. Suurem probleem on seotud loomade müügiga e-kaubanduse korras. See valdkond vajab reguleerimist.

25) Kanade puuris pidamise ja lindude nokkade lõikamise keelustamine.

Pille Tammemägi selgitas, et selles küsimuses tuleb leida tasakaal. Kanade puuris pidamisele on kehtestatud nõuded, mille aluseks on teaduslikud põhjendused. Turgu reguleerib tarbija oma ostueelistuste kaudu. Lindude nokkade lõikamise küsimuses tuleb kaaluda nii poolt- kui vastuargumente – kumb on hullem, kas nokkade lõikamise protseduur või vigastused, mida linnud võivad oma karjakaaslastele tekitada, kui nokk jääb lõikamata. Ta selgitas kanade puuris pidamise nõudeid.

26) Sigadel sabade lõikamise keelustamine (va meditsiinilisel vajadusel ning üksnes piisava tuimestusega) ja rangemate pidamise tingimuste kehtestamine, tuimestuseta kastreerimise keelustamine.

Pille Tammemägi märkis, et hiljuti täpsustati sellekohast põllumajandusministri 2002. a määrust nr 80 ning peamiselt on see loomapidaja järelevalve küsimus. Sabade närimise vältimiseks on olemas alternatiivsed võimalused.

27) Eluskalade ja -vähkide toiduks müümise keelamine jaekaubanduses.

Pille Tammemägi märkis, et enam ei müüda Eesti kaubanduskettides eluskalu ja -vähke, mistõttu seaduse muutmiseks ei ole vajadust. Pigem tuleks tarbija teadlikkuse tõstmise kaudu hoida praegust olukorda. Ta lisas, et eluskalu ja -vähke võivad vähesel määral kasutada restoranid, kuid suurtes kaubanduskettides sellist müüki enam ei toimu.

28) Uimastamata koorikloomade keetmise keelustamine.

Pille Tammemägi märkis, et Šveits keelas esimese riigina uimastamata koorikloomade keetmise. Ta lisas, et ministeerium näeks pigem selle ettepaneku osas alternatiive soovitude ja juhendi näol. Ministeeriumil on kavas koostöös Eesti Hotellide ja Restoranide Liiduga kaardistada olukord. Lisaks vajab täpsustamist, millised uimastamismeetodid saaks kasutusele võtta ja millised lisakulud sellega kaasneksid.

29) Loomade religioosse hukkamise keelustamine.

Pille Tammemägi selgitas, et loomade religioosset hukkamist reguleeriv säte on põhjalikult läbi arutatud ja kaalutud. Regulatsiooniga arvestatakse ka põhiseadusest tulenevat usuvabaduse põhimõtet. Praktikas pole Eestis religioosset hukkamist toimunud vähemalt 10 aastat. Ministeerium ei näe vajadust seaduse muutmiseks.

30) Veiste pidamisele rangemate normide kehtestamine, sh vasikate emast eraldamise ja võõrutamise regulatsiooni kehtestamine.

Pille Tammemägi märkis, et ettepanek puudutab põllumajandusministri 2009. a määrust nr 90 ja 2002. a määrust nr 78.

31) Tapamajade tapaliinidele, loomade vastuvõtu kohtadesse ning uimastamise- ja pidamise bokssidesse kaamerate paigaldamise kohustuse ja toimuva tegevuse jäädvustamise ning talletatud teabe säilitamise kohustuse kehtestamine.

Pille Tammemägi märkis, et suuremates tapamajades on enesekontrolli raames paigaldanud tapmisaladele jälgimiskaamerad. Ta lisas, et loomade stressitase tapmisel mõjutab liha kvaliteeti. Ta nentis, et väiksemates tapamajades ei ole jälgimisseadmeid, kuid seal on koormus väiksem ja kohapealne kontroll parem. Maaeluministeeriumil on kavas koostöös PTA'ga kaardistada olukord ning vajadusel otsida võimalusi parandada olukorda investeringutoetuste abil.

32) Karusloomakasvanduste sulgemine; pöördujad toetavad MTÜ Loomus vastavat algatust.

Tarmo Tamm märkis, et tänaseks on mitmed karusloomakasvatused oma tegevuse lõpetanud või peatanud. Ta lisas, et ettepanek on Riigikogu liikmete algatatud eelnõuna Riigikogu menetluses (219 SE).

33) Euroopa Nõukogu Lemmikloomade kaitse Euroopa konventsiooniga ühinemine.

Pille Tammemägi selgitas, et põhimõtteliselt on Eesti nimetatud konventsiooni nõuded üle võtnud. Konventsiooniga ühinemiseks on vaja teha veel täpsem analüüs. Ta lisas, et Euroopa Liit ei ole Euroopa Nõukogu Lemmikloomade kaitse Euroopa konventsiooniga ühinenud ning see on jäetud liikmesriikide otsustada. Konventsiooniosaliste Alaline Komitee on oma tegevuse praktiliselt lõpetanud. Ühinemine on poliitilise valiku küsimus.

Tarmo Tamm küsis, mitu riiki on konventsiooniga liitunud. **Margus Proses** vastas, et konventsiooniga on liitunud u 25 riiki. Euroopa Liit on jätnud lemmikloomadega seonduva liikmesriigi pädevusse.

Pille Tammemägi tegi kokkuvõtte ning andis ülevaate ministeeriumi edasistest plaanidest (protokollis lisa). Ta märkis, et ministeerium ei näe praegu vajadust algatada loomakaitseseaduse väljatöötamise kavatsust, kuid tööd veel jätkatakse. Kavas on kaasata siht- ja huvigruppe loomaheaolu määruste muutmise vajaduse kindlakstegemiseks ja tegevuste planeerimiseks. Maaeluministeerium kutsub kokku eraldi kolmepoolse kohtumise loomakaitsjate ning Põllumajandus- ja Toiduametiga järelevalve paremaks sihitamiseks ja koostöö korraldamiseks.

Merry Aart avaldas arvamust kollektiivse pöördumise kohta. Ta märkis, et olles õppinud loomapsühholoogiat, siis võib öelda, et kui looma põhivajadused on kaetud ning loomale on antud rahu, siis on ta ka õnnelik. Kui loomade käest saaks küsida, kas nad on nt pärast kastreerimist õnnelikud, siis ilmselt nad seda ei ole. Lemmikloomade pidamise kohta tahetakse palju ette kirjutada, kuid tõusetub küsimus, kui näiteks loomal on rõdul hea olla ning ta on seal rahul ja õnnelik, siis kas peab looma ikkagi inimese kõrvale magama tooma, kuna inimesele tundub, et see on looma jaoks kõige parem. Peab kaaluma regulatsioonide võimalikke mõjusid ning nende rahalist katet. Lisaks peab arvesse võtma nii ühe kui ka teise poole vajadusi ehk tuleb otsida tasakaalu. Üle-euroopaline linnuseire projekt ei kinnita, et lindude arvukus raiesurvega väheneb. Kui regulatsioon muuta liiga detailseks, siis hakatakse otsima võimalusi nendest mööda hiilimiseks. Ta kommenteeris ettepanekut nr 4. Veterinaararstid lähtuvad heast tavast ning veterinaararsti eetikast. Kui seadusesse kirjutada liiga detailne regulatsioon, siis sellega võivad kaasneda kohtuprotsessid. Ta tunnustas erinevaid osapooli lahenduste otsimisel ning oli seisukohal, et arutatud ettepanekutesse ei tohiks suhtuda väga emotsionaalselt.

Tarmo Tamm tänas kõiki osapooli tehtud töö ja konstruktiivse arutelu eest. Ta märkis, et komisjon jätkab aruteludega ja otsustab märtsikuu jooksul, kuidas pöördumises tehtud ettepanekuid lahendada

2. Info ja muud küsimused

Arutati kollektiivse pöördumise edasist menetlemist ning Riigikogu liikmete poolt algatatud loomakaitseseaduse ja looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 219 SE, mis puudutab karusloomakasvanduste keelustamist.

Andrus Seeme küsis, kas karusloomakasvanduste keelustamine on asjakohane, kui sektor on niigi hääbumas majanduslikel kaalutlustel. Ministeeriumid peavad veel põhjalikumalt kaaluma ja analüüsima kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekuid.

Merry Aart sõnas, et karusloomakasvandused ei kao maailmast, kui need keelustada Eestis. Ta kahtles, kas kusagil teises riigis on karusloomadele tagatud paremad tingimused. Küsimus on, kas võitlus toimub loomade eest või soovitakse lihtsalt keelustada ühte tootmisharu. Tuleb põhjalikult analüüsida ja teha mõistlikke otsuseid.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tarmo Tamm
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaanika Lokk
protokollija